

राष्ट्रीय कृषि विकास योजना-रफ्तार योजनेंतर्गत
सन २०२०-२१ करिता अनुसूचीत जाती
प्रवर्गासाठी वितरीत करण्यात आलेल्या निधीचे
प्रकल्प निहाय वितरण करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: राकृवि ११२०/प्र.क्र. १७८/१४-अ
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय विस्तार, मुंबई - ४०० ०४२
दिनांक : २१ जून, २०२१.

संदर्भ :

१. वित्त विभागाचे परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२०/प्र.क्र.६५/अर्थ-३, दि.०४/०५/२०२०.
२. कृषि, सहकार व शेतकरी कल्याण विभाग, केंद्रिय कृषि व शेतकरी कल्याण मंत्रालय, भारत सरकार यांचे पत्र क्र. ७-१/२०२०- आरकेव्हीवाय, दि. १२/०५/२०२०
३. कृषि, सहकार व शेतकरी कल्याण विभाग, केंद्रिय कृषि व शेतकरी कल्याण मंत्रालय, भारत सरकार यांचे पत्र क्र. १-१५/२०२० आरकेव्हीवाय/१, दि. ०९/१०/२०२०.
४. कृषी व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्र. राकृवि १०२०/प्र.क्र.१४१/१४-अ, दि. २३/१०/२०२०.
५. सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाचा शासन निर्णय क्र. बीजीटी २०२०/प्र.क्र.१९/अर्थसंकल्प (विधयो), दि. ३१/०३/२०२१
६. कृषी व पदुम विभागाचा शासन निर्णय क्र. राकृवि ११२०/प्र.क्र.१७८/१४-अ, दि. ३१/०३/२०२१
७. कृषि व पदुम विभाग, शासन निर्णय क्र. राकृवि १०२०/प्र.क्र.१४१/१४-अ, दि. ०५/०२/२०२१
८. कृषि आयुक्तालयाचे पत्र क्र.कृआ/नियोजन/राकृवियो/निधी मागणी/१४१४२, दि. २०/०४/२०२१.

प्रस्तावना :

राष्ट्रीय कृषि विकास योजना - रफ्तार ही योजना केंद्र व राज्य शासनाच्या अनुक्रमे ६०:४० प्रमाणात अर्थसहाय्याने राबविण्यात येत असून या योजनेंतर्गत **अनुसूचीत जाती प्रवर्गाकरिता** केंद्र शासनाने महाराष्ट्रास सन २०२०-२१ करिता एकूण **₹ ५७.५८ कोटी** रक्कमेचे (केंद्र हिस्सा रु. **३४.५५ कोटी** + राज्य हिस्सा रु. **₹ २३.०३ कोटी**) वार्षिक नियतवाटप (Allocation) मंजूर केले आहे.

सन २०२०-२१ मधील अनुसूचीत जाती प्रवर्गासाठी मंजूर नियतवाटपापैकी केंद्र हिस्साचा रु.१२.०४ कोटी निधी केंद्र शासनाकडून संदर्भाधिन दि.०९/१०/२०२० रोजीच्या पत्रान्वये राज्यास प्राप्त झाला आहे. केंद्र शासनाने वितरीत केलेला सदर निधी व त्या समरूप राज्य हिस्साचा ₹ ८.०२ कोटी निधी असा अनुसूचीत जाती प्रवर्गाकरिताचा एकूण ₹ २०.०६ कोटी निधी दि. ३१/०३/२०२१ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये (संदर्भ क्र. ६) आयुक्त (कृषि) यांना वितरीत करण्यात आला असून सदर निधीचे प्रकल्पनिहाय वितरण अद्याप बाकी आहे. त्यानुषंगाने कृषि आयुक्तालयाने संदर्भ क्र.८ येथील दि.२०/०४/२०२१ रोजीच्या पत्रान्वये निधी मागणीचा प्रस्ताव सादर केला असून त्याबाबत शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे.

शासन निर्णय:

१. सन २०२०-२१ मध्ये राष्ट्रीय कृषि विकास योजना - रफ्तार या योजनेतर्गत मंजूर प्रकल्पांच्या अंमलबजावणीसाठी अनुसूचीत जाती प्रवर्गाकरिता केंद्र व राज्याच्या ६०:४० अर्थसहाय्याच्या प्रमाणात दि.३१/०३/२०२१ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये एकूण ₹ २०.०६ कोटी (रुपये वीस कोटी सहा लक्ष फक्त) निधी आयुक्त (कृषि) यांना वितरीत करण्यात आला होता. सदर निधीपैकी रु. १७.१६ कोटी (रु. सतरा कोटी सोळा लाख फक्त) निधीचे प्रकल्पनिहाय वितरण या शासन निर्णयान्वये करण्यात येत आहे. सदर वितरणाचा तपशिल सोबत जोडलेल्या **परिशिष्ट-अ** मध्ये दर्शविण्यात आला असून आयुक्त (कृषि) यांनी सदर निधी संबंधित अंमलबजावणी यंत्रणेस उपलब्ध करून द्यावा.
२. राष्ट्रीय कृषि विकास योजना - रफ्तार या योजनेतर्गत मंजूर प्रकल्पांच्या अंमलबजावणीसाठी अनुसूचीत जाती प्रवर्गाकरिता उपलब्ध होणाऱ्या निधीचा विनियोग करताना दि.३१/०३/२०२१ रोजीच्या शासन निर्णयातील सूचना / कार्यपद्धतीचा अवलंब करण्यात यावा.
३. या शासन निर्णयान्वये वितरीत करण्यात येत असलेला निधी संबंधित अंमलबजावणी यंत्रणांच्या मागणीनुसार वितरीत करण्यात येत आहे तथापि, राष्ट्रीय कृषि विकास योजनेच्या २८ व्या राज्य स्तरीय प्रकल्प मंजूरी समितीच्या बैठकीत समितीने निदेशित केल्यानुसार, सन २०२०-२१ मध्ये वितरीत करण्यात येत असलेल्या निधीचा प्राधान्याने जुने अपूर्ण प्रकल्प पूर्ण करण्यासाठी वापर करण्याची जबाबदारी संबंधित अंमलबजावणी यंत्रणांची राहिल. कोणत्याही नवीन अथवा जुन्या प्रकल्पांतर्गत निधी अभावी प्रलंबित देयकांचे दायित्व निर्माण होणार नाही याची संबंधित अंमलबजावणी यंत्रणा व प्रशासकीय विभागांनी दक्षता घ्यावी.
४. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२१०६२११२३०००९२०१ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

सहपत्र :- परिशिष्ट - अ

(श्रीकांत आंडगे)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत:

१. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
२. अपर मुख्य सचिव (वित्त), मंत्रालय, मुंबई
३. अपर मुख्य सचिव (नियोजन), नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
४. प्रधान सचिव (पदुम व पणन), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
५. सचिव (वस्त्रोद्योग), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
६. सचिव (कृषि), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
७. सचिव (जलसंधारण), मृद व जलसंधारण विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
८. आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

९. व्यवस्थापकीय संचालक (MSHMPB), कृषि आयुक्तालय, साखर संकुल, शिवाजीनगर, पुणे
१०. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य वखार महामंडळ, गुलटेकडी, मार्केट यार्ड, पुणे
११. आयुक्त (पशुसंवर्धन), औंध, पुणे
१२. आयुक्त (दुग्धव्यवसाय), वरळी, मुंबई
१३. आयुक्त (मत्स्यव्यवसाय), मरीन ड्राईव्ह, मुंबई
१४. महासंचालक, महाराष्ट्र राज्य कृषि शिक्षण व संशोधन परिषद, भांबुर्डा, भोसले नगर, पुणे.
१५. संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषि आयुक्तालय, साखर संकुल, शिवाजीनगर, पुणे.
१६. संचालक (प्रक्रिया व नियोजन), कृषि आयुक्तालय, साखर संकुल, शिवाजीनगर, पुणे.
१७. संचालक (रेशीम), विभागीय आयुक्तालय परिसर, सिव्हील लाईन्स, नागपूर
१८. कार्यकारी संचालक, महाराष्ट्र राज्य कृषि पणन मंडळ, गुलटेकडी, मार्केट यार्ड, पुणे
१९. महालेखाकार (स्थानिक निकाय लेखा परिक्षा व लेखा), मुंबई.
२०. महालेखापाल (लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र १/२, मुंबई/नागपुर
२१. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य
२२. सहायक संचालकी (लेखा-१), कृषि आयुक्तालय, पुणे
२३. वित्त विभाग (कार्या. व्यय-१ / अर्थसंकल्प), मंत्रालय, मुंबई
२४. मा. मंत्री (कृषि व फलोत्पादन) यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई
२५. निवड नस्ती.

परिशिष्ट - अ

कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग

शासन निर्णय क्र. राकृवि ११२० / प्र.क्र. १७८/१४-अ, दि. २१ जून, २०२१ चे सहपत्र

राष्ट्रीय कृषी विकास योजनेतर्गत प्रकल्प / अंमलबजावणी यंत्रणा निहाय अनुसूचित जाती प्रवर्गाकरिता रु. १७.१६ कोटी निधीचे प्रकल्प निहाय वितरण

वर्ष - २०२०-२१

(रक्कम रु. कोटीत)

अ.क्र.	प्रकल्पाचे नाव	प्रकल्प मंजूरीचे वर्ष	प्रकल्प किंमतीपैकी राकृवियो हिस्सा	सन २०२०-२१ पर्यंत वितरीत केलेला निधी	सन २०२०-२१ करिता शिल्लक प्रकल्प किंमत / निधी	या शासन निर्णयान्वये वितरीत करण्यात येत असलेला निधी
१	२	३	४	५	६ (४-५)	७
१	रु.१.५० लक्ष वार्षिक उत्पन्न असलेल्या अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती प्रवर्गाच्या शेतकऱ्यांना नवीन सिंचन विहीर बांधण्यासाठी अर्थसहाय्याचा प्रकल्प	२०१९-२०	१४५.००	११७.०५	२७.९५	५.००
२	फळे भाजीपाल्यासाठी मुल्यसाखळी विकास प्रकल्प (मे. सहयाद्री शेतकरी उत्पादक कंपनी, जि. नाशिक) (PPP-IAD)	२०१८-१९	९.५८	७.००	२.५८	१.२०
३	संरक्षित शेती प्रकल्प	२०१९-२०	११.००	०.००	११.००	१.३०
अ	आयुक्त (कृषी)		३०.५९	१३.८४	१६.७५	७.५०
४	आदिवासी भागातील वखार महामंडळाच्या गोदामांना गॅल्व्हालाईन पत्र्यांचे नवीन छत, ग्रील रोलिंग शटर, ऑप्रोच रोड, ऑप्रन gutter व कंपाउंड भिंतीच्या सुविधा उपलब्ध करून देऊन गोदामांचा दर्जा उंचावणे.	२०१८-१९	५४.८१	४२.७२	१२.०९	०.६१
ब	व्यवस्थापकीय संचालक (वखार महामंडळ)		५४.८१	४२.७२	१२.०९	०.६१
५	पशु रोगाच्या निदानासाठी टर्न की बेसीस वर जैव्य सुरक्षा स्तर -३ प्रयोगशाळा उभारणे, रोग अन्वेषण प्रयोगशाळा, औध, पुणे	२०१६-१७	७०.००	८.४७	६१.५३	५.००
६	विदर्भ मराठवाडा विभागात दुग्ध उत्पादन वाढीसाठी विशेष प्रकल्प	२०१७-१८	१७४.४२	४५.७२	१२८.७०	१.००
क	आयुक्त (पशुसंवर्धन)		२४४.४२	५४.१९	१९०.२३	६.००
१०	६ जेटी बांधून मच्छिमारांना पायाभूत व काढणी पश्चात व्यवस्थापन सुविधा पुरविणे	२०१६-१७	८३.५०	२१.२०	६२.३०	३.००
११	नवीन मत्स्यबीज केंद्र व पोर्टेबल हॅचरीची स्थापना	२०१७-१८	२.५२	०.८७	१.६५	०.०५
ड	आयुक्त (मत्स्यव्यवसाय)		८६.०२	२२.०७	६३.९५	३.०५
एकूण (अ+ब+क+ड)			४१५.८४	१३२.८२	२८३.०२	१७.१६